

Ode aan trouw en zelfrespect

'The fountainhead'

• Scène uit 'The fountainhead', met Halina Reijn en Aus Greidanus jr. FOTO: JAN VERSWEYVELD

■ TONEEL

Je moet het maar kunnen, om zo trouw aan jezelf te blijven als de architect Howard Roark. Aan concessies doet hij niet, waardoor opdrachtgevers bij hem wegllopen. In het toneelstuk *The fountainhead* van Toneelgroep Amsterdam volgen we zijn strijd met de wereld om hem heen. Die strijd is zo meeslepend dat deze voorstelling moeiteloos vier uur lang weet te boeien.

Het speelveld is een werkruimte waar architecten aan tekentafels hun schetsen maken. Camera's registreren de handelingen die we uitvergroot terugzien op een filmscherm. De techniek zorgt gedurende de voorstelling voor meer indrukwekkende momenten, zo zien en horen we onder meer de bouw van een wolkenkrabber.

Het verhaal speelt zich af in de New Yorkse architectenwereld van de jaren twintig, waar de ene groep ontwerpers het classicisme aanhangt en de andere groep voor het modernisme kiest. Centraal staan twee jonge architecten: de briljante Howard Roark, een idealist die de traditie durft los te laten, en de minder getalenteerde Peter Keating, die met alle winden meewaait. Terwijl de eerste door zijn rechtlijnigheid door iedereen buitenspel wordt gezet, oogst de laatste

juist succes. Maar of hij daar gelukkiger van wordt?

In de rol van Peter Keating maakt Aus Greidanus jr. (o.a. Toneelgroep De Appel) zijn debuut bij Toneelgroep Amsterdam. Hij zet een prachtige bezeten Keating neer, die huppelt naar de top maar daar uiteindelijk een hoge prijs voor betaalt.

Sensueel

Ramsey Nasr vertolkt de eigenzinnige Howard Roark met een geweldige bezieling. De teksten brengt hij als poëzie maar blijven uiterst helder. Inspirerend zijn de vele oneliners die voorbij komen, zoals „Scheppers dienen niemand, leven voor zichzelf. Geen mens kan leven voor een ander mens.” Zo iemand is Howard Roark dus. Net als je denkt dat hij daarin alleen staat, ontmoet hij de mooie Do-

minique Francon (Halina Reijn), zijn geestverwante. Ze krijgen een uiterst complexe liefdesrelatie, wat een zeer sensueel samenspel oplevert tussen Nasr en Reijn. Na de pauze maken we kennis met mediamagnaat Gail Wynand (Hans Kesting), in wie Roark nog een medestander vindt, al moet er ook een groot offer worden gebracht.

The fountainhead is gebaseerd op de ruim 700 pagina's tellende roman uit 1943 van de in Sint-Petersburg geboren Ayn Rand. Eenmaal woonachtig in de Verenigde Staten keerde zij zich tegen het socialisme en werd de ultieme vrijheid van het individu een belangrijk thema in haar werk. In deze toneelbewerking wordt je verleid door dit gedachtegoed, maar wordt het ook bekritiseerd. Dat levert een onmetelijke spanning op.

Maaïke Staffhorst

Info: www.tga.nl

★★★★☆

